

โครงการจัดทำจุดศึกษาพัฒนาป่าชุมชนดงเค็งเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. **ชื่อโครงการ** โครงการจัดทำจุดศึกษาพัฒนาป่าชุมชนดงเค็งเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. **ความเป็นมาของกลุ่มและภาคีต่างๆ**

ชาวตำบลดงเค็งทั้ง 13 หมู่บ้าน ได้เห็นความสำคัญของป่าชุมชนและหนองละเล็งเค็งว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญ ในอดีตชุมชนได้ช่วยกันดูแลรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตามภูมิปัญญาท้องถิ่น จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2548 องค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็งจึงได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง คือคณะกรรมการพัฒนาหนองละเล็งเค็งและสวนป่าชุมชนตำบลดงเค็ง โดยคณะกรรมการได้รับการคัดเลือกจากเวทีประชาคมหมู่บ้านทั้ง 13 หมู่บ้าน และมีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาและอนุรักษ์ป่าไม้ สัตว์ป่า สมุนไพร และแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก เมื่อประมาณเดือนมีนาคม 2548 องค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็งได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นในโครงการบริการวิชาการแก่สังคมแบบบูรณาการสหสาขา ภายใต้ชื่อโครงการพัฒนาอำเภอหนองสองห้องเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีสำนักวิทยบริการร่วมกับสถาบันวิจัยและพัฒนา คณะวิทยาการจัดการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ โครงการดังกล่าวได้ดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นในเดือนสิงหาคม 2548 โดยได้วางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาหนองละเล็งเค็งและป่าชุมชนโนนชาติเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จัดอบรมผู้นำเที่ยวในชุมชน และทอดผ้าป่าเพื่อชุมชนที่วัดป่าภูตคาม ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการโครงการพัฒนาศักยภาพหนองละเล็งเค็งและป่าชุมชนโนนชาติและผู้นำชุมชนของตำบลดงเค็ง ได้เข้าร่วมโครงการเพื่อเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมแสดงจุดยืน ความคิดเห็น ความต้องการของชุมชน พร้อมร่วมวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาหนองละเล็งเค็งและป่าชุมชนโนนชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไป

3. **สถานการณ์ปัจจุบันและความต้องการของชุมชน**

จากคำขวัญอำเภอหนองสองห้องที่กล่าวว่า “หนองสองห้องคู่เมือง ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ ศูนย์รวมหนองละเล็งเค็ง นามระบึงสวนป่าโนนชาติ” นอกจากหนองน้ำที่เป็นสิ่งคู่เมืองอำเภอ ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้ว บ้านวังคุณแล้ว ในพื้นที่ตำบลดงเค็งยังมีแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่พื้นที่ 684 ไร่ ที่เรียกว่าหนองละเล็งเค็ง ซึ่งเป็นแหล่งรวมของนกนานาชนิด ทั้งนกประจำถิ่นและนกที่อพยพมาจากที่อื่น เช่น นกกระยางขาว นกกระยางดำ นกกิวัก นกกระยางนวล นกกระสา นกเป็ดน้ำ เหยี่ยว อีกา นกเค้าแมว นกแซงแซว นกเข็ยง นกกระปูด นกอีโก้ง ฯลฯ และมีป่าชุมชน ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ประกอบด้วยป่าชุมชนโนนชาติ ป่าชุมชนหัวละเล็ง ป่าชุมชนหนองพลวง ป่าชุมชนหนองคู รวมพื้นที่ประมาณ 2,120 ไร่ ชาวบ้านในตำบลดงเค็งทุกหมู่บ้านที่อาศัยประโยชน์จากป่าแห่งนี้ได้ร่วมกันพิทักษ์รักษาชั่วลูกหลานมารุ่นแล้วรุ่นเล่า ตามภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ จนกระทั่งเมื่อปี

พ.ศ.2538 การดูแลรักษามีรูปแบบและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นทางการขึ้น โดยสภาตำบลดงเค็ง ได้มีมติสภาตำบลว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าและสัตว์ป่า เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและให้การช่วยเหลือป่าและสัตว์ป่า จัดให้มีเวรยามตรวจตราการใช้ประโยชน์จากป่าเพื่อให้เกิดการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน พ.ศ.2539 - พ.ศ. 2540 จึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นป่าชุมชนที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ดีเด่นได้รับรางวัลพระราชทาน "ธงพิทักษ์ป่า เพื่อรักษาชีวิต" จากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 3 ผืน ซึ่งนับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างล้นพ้น เป็นความภาคภูมิใจของชาวตำบลดงเค็งอย่างสูงยิ่ง

ด้วยเหตุนี้หากหนองละเลิงเค็งและป่าชุมชน ได้รับการฟื้นฟูพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการจัดให้เป็นอุทยานการเรียนรู้พืชสมุนไพร มีการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง ก็จะทำให้หนองละเลิงเค็งและป่าชุมชนเป็นที่รู้จักในวงกว้างขึ้น ตำบลดงเค็งสามารถที่จะนำมาเป็นจุดขายได้ ทำให้มีนักท่องเที่ยวจากต่างถิ่นเข้ามาเยือนเป็นจำนวนมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการบริการนักท่องเที่ยว อันเป็นการแก้ไขปัญหาความยากจน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาแรงงานย้ายถิ่น และยังส่งเสริมให้ชุมชนมีจิตสำนึกรักบ้านเกิดได้อีกระดับหนึ่ง

4. วัตถุประสงค์ และผลที่คาดว่าจะได้รับการทำโครงการ

- 4.1 เพื่อกำหนดและจัดทำจุดศึกษาพืชสมุนไพรและนก ที่มีความหลากหลายในตำบลดงเค็ง
- 4.2 เพื่อพัฒนาป่าชุมชนให้เป็นอุทยานการเรียนรู้พืชสมุนไพร
- 4.3 เพื่อจัดทำสารสนเทศตำบลดงเค็ง และสืบสานตำนานท้องถิ่น ไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว

5. ผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการพัฒนาละเลิงเค็งและป่าชุมชนตำบลดงเค็ง

6. แผนการทำงาน

วัตถุประสงค์ที่ 1. เพื่อกำหนดและจัดทำจุดศึกษาพืชสมุนไพรและนก ที่มีความหลากหลายในตำบลดงเค็ง			
กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้รับผิดชอบ
1.1 ประชุมเสวนาประชาคม - เพื่อเสนอและขอความเห็นชอบจุดศึกษา ที่หลากหลายภายในตำบล ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น สมุนไพรในป่าชุมชน ที่ศึกษาดูนก และวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน	8 ก.ย. 2550	- สามารถกำหนดและจัดทำจุดศึกษาที่มีความหลากหลายในตำบลดงเค็ง ทั้งที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน อุทยานการเรียนรู้สมุนไพรในป่าชุมชน ที่ดูนกในละเลิงเค็ง และประเพณีของชุมชน	- คณะทำงานโครงการ หน่วยงานที่สนับสนุน - ชุมชน อบต. สถานศึกษา - คณะที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น
1.2 จัดกลุ่มอาสาสมัครในการจัดทำจุดศึกษา			

วัตถุประสงค์ที่ 2. เพื่อพัฒนาป่าชุมชนตำบลดงเค็งให้เป็นอุทยานการเรียนรู้สมุนไพร			
กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้รับผิดชอบ
2.1 จัดทำอุทยานการเรียนรู้สมุนไพรภายในป่าชุมชน โดยสร้างเส้นทางศึกษาสมุนไพรในป่าชุมชน พร้อมจัดทำป้ายข้อมูลเกี่ยวกับพืชและประโยชน์จากสมุนไพร ให้เป็นจุดศึกษา จนสามารถให้บริการนักท่องเที่ยวและผู้สนใจได้	29-30 กย. 50	- สามารถสร้างแหล่งเรียนรู้สมุนไพรและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชน จนสามารถบริการนักท่องเที่ยวและผู้สนใจได้	- คณะทำงานโครงการ - หน่วยงานที่สนับสนุน - ชุมชน อบต. สถานศึกษา คณะที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น
วัตถุประสงค์ที่ 3. เพื่อจัดทำสารสนเทศตำบลดงเค็ง สำหรับให้บริการนักท่องเที่ยวและผู้สนใจ			
กิจกรรม	ระยะเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผู้รับผิดชอบ
1.2 ศึกษาสำรวจชุมชน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับ 1) ความเป็นมาของชุมชน 2) ความเป็นมาของภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) ความเป็นมาของป่าชุมชน 4) ความเป็นมาของวัฒนธรรมประเพณี	1-30 พ.ย.50	อบต.และศูนย์พัฒนาละเล็งเค็ง และป่าชุมชนตำบลดงเค็งมีระบบสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน สำหรับให้บริการเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจได้อย่างสมบูรณ์	-คณะทำงานงานโครงการ -หน่วยงานที่สนับสนุน -ชุมชน อบต. สถานศึกษา
1.3 นำผลการสำรวจเสนอที่ประชุมเสวนา		ครบถ้วน จนสามารถเปิดตัวเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้	-คณะที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

7. งบประมาณ

7.1 การบริหารโครงการ	5,000	บาท
7.2 กิจกรรม	40,000	บาท
7.3 ประเมินและรายงานโครงการ	5,000	บาท
รวมทั้งสิ้น	50,000	บาท

ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ประเภทค่าใช้จ่าย	เงินอุดหนุน จาก อบต.ดงเค็ง
1. การบริหารโครงการ	
1.1 ค่าติดต่อประสานงาน	5,000.-
2. กิจกรรม	
2.1 ค่าจัดประชุมปฏิบัติการวันแรก (แบบเหมาจ่าย)	10,000.-
2.2 ค่าจัดทำอุทยานการเรียนรู้สมุนไพรวันที่ 2 (แบบเหมาจ่าย)	10,000.-
2.3 ค่าจัดทำเรือนเพาะชำ 3 (แบบเหมาจ่าย)	10,000.-

2.4 ค่าวัสดุที่จำเป็นตามข้อ 2.1,2.2 และ2.3	10,000.-
3. ประเมิน จัดทำเอกสารและรายงานโครงการ	5,000.-
รวมทั้งสิ้น	50,000.-

8. การติดตามและประเมินผล

- 8.1 จัดระบบกำกับติดตามและประเมินผลจากสภาพที่แท้จริง
- 8.2 ประเมินสรุป และรายงานโครงการต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ตำบลดงเค็งมีเส้นทางท่องเที่ยวตามจุดศึกษาที่หลากหลาย ทั้งอุทยานการเรียนรู้พีช และสมุนไพรในป่าชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่ศึกษาคุณก และประเพณีบุญตักบาตรเทโว

10. แนวทางการพึ่งตนเองของชุมชนและความยั่งยืน

ชุมชนต้องพยายามระดมสรรพกำลัง ทั้งกาย สมอง ทุนทรัพย์ จากทุกกลุ่ม ทุกสาขาอาชีพ ร่วมกันเป็นหนึ่งเดียว สามัคคี เสียสละ โดยจัดเครือข่ายช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดระบบงานให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของคนในชุมชน มีระบบตรวจสอบศึกษาหาจุดอ่อนและจุดแข็ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขและส่งเสริม จนมีศักยภาพในการช่วยเหลือตนเองได้ในอนาคต สืบต่อไปชั่วลูกหลาน

11. ผู้เสนอโครงการ

.....

(นายขาว ฉะยบแหลม)

ประธานคณะกรรมการพัฒนาละเลิงเค็งและป่าชุมชน
ตำบลดงเค็ง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

12. ผู้วิเคราะห์โครงการ

.....

(นายหนูแดง ฉะยมศรี)

เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาละเลิงเค็งและป่าชุมชน
ตำบลดงเค็ง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

13. ผู้อนุมัติโครงการ

.....

(นายวิชัย เจริญ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ง
อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

คณะที่ปรึกษาโครงการและเป็นผู้ให้ความรู้ในการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. อ.นายิกา เดิดขุนทด สำนักวิทยบริการ หัวหน้าคณะที่ปรึกษา
2. ผศ.ดร.ศรีสมพร ปรีเปรม คณะเภสัชศาสตร์ ที่ปรึกษา
3. นางชูศรี ศิริขจรพันธ์ คณะวิทยาการจัดการ ที่ปรึกษา
4. อ.บุญเลิศ มรกต สำนักวิทยบริการ ที่ปรึกษา
5. อ. เบญจวรรณ นาราส์จจ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ปรึกษา
6. นายนพพร นนทภา คณะเภสัชศาสตร์
7. นายบำรุง ถวิลเชื้อ คณะเภสัชศาสตร์
8. นายอ่อนศรี ทรมดี คณะเภสัชศาสตร์
9. นายบุญเลิศ คำยา คณะเภสัชศาสตร์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

10. นายศิริชัย ฉัตรชัยพลรัตน์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ที่ปรึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ง

11. นายวิชัย เจริญ นายกององค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ง ที่ปรึกษา
12. นายสมพจน์ จันที ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ง
13. นางละอองดาว เขี่ยมศรี นักบริหารงานคลังองค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ง
14. นายทองดำ คำเหนือ ประธานกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนดงเค็ง - ตะกั่วป่า
15. นายสุทธิรักษ์ หลินศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงเค็ง
16. นายอ๊อต ศาสตร์นอก ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ง
17. นายอำนาจ พลศักดิ์หาญ รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ง
18. นายบุญส่ง การสร้าง รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลดงเค็ง

คณะกรรมการ

โครงการพัฒนาละเล็งเคียงและป่าชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ตำบลดงเค็ง อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	หมู่ที่	ตำแหน่ง
1	นายขาว เดียบแหลม	3	ประธานกรรมการ
2	นายสมัย พวงไธสง	6	รองประธานกรรมการ
3	นายเทียม ชนนไทย	1	รองประธานกรรมการ
4	นางสังวาลย์ แก้วคุณอก	8	เหรัญญิก
5	นางปริศนา พุกกาสิทธิ์	12	ผู้ช่วยเหรัญญิก
6	นายสัมคม นาดิ (044-650071)	3	ประชาสัมพันธ์
7	นายบุญศาล ศรีสมศักดิ์	3	ประชาสัมพันธ์
8	นายประสิทธิ์ วิไล	5	ประชาสัมพันธ์
9	นายพันธ์ กุดนอก	9	กรรมการ
10	นายประสิทธิ์ ม่วงมนตรี	10	กรรมการ
11	นายสมหมาย นนยะใส	11	กรรมการ
12	นางสีวิภา ศรีภูมิเดิม	12	กรรมการ
13	นายสวัสดิ์ ไชยชนะ		กรรมการ
14	นายหนูแดง เขียมศรี	7	เลขานุการ
15	นายสุภี เจริญ	8	ผู้ช่วยเลขานุการ

แผนกลยุทธ์

พัฒนาละเลิงเค็งและป่าชุมชนตำบลคงเค็งเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ปีงบประมาณ 2548 – 2552

อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

วิสัยทัศน์

สร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ด้วยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

พันธกิจ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเกษตรปลอดสารพิษ ส่งเสริมธุรกิจชุมชน
ฝึกฝนคนเป็นผู้นำเที่ยว ไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด มีไมตรีจิตกับทุกคน
เป็นชุมชนใฝ่ธรรม ฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้าน สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพื่อให้การดำเนินงานการพัฒนาหนองละเลิงเค็งและป่าชุมชนตำบลคงเค็ง บรรลุถึงวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ในปีงบประมาณ 2548 – 2552 จึงได้กำหนดแผนกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 องค์กรภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหนองละเลิงเค็งและป่าชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งใหม่ตาม
มาตรฐาน

การท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน

กลยุทธ์ที่ 4 ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมการพัฒนากลุ่มธุรกิจชุมชนในท้องถิ่นให้เข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ 6 อนุรักษ์ ส่งเสริม และทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น
 กลยุทธ์ที่ 7 ป้องกันอุบัติเหตุและรักษาความปลอดภัยของชุมชนและนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 1 : องค์กรภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

- เป้าประสงค์**
1. เพื่อปรับปรุงหนองละเลิงเค็งและป่าชุมชนให้มีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ขึ้นและยั่งยืน
  2. เพื่ออนุรักษ์ป่าชุมชนในตำบลคงเค็งให้มีสภาพธรรมชาติสมบูรณ์ขึ้นและยั่งยืน
  3. สร้างจิตสำนึกของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

มาตรการ	แผนงาน/โครงการ	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรม ชาติหนองละเลิง เค็งและป่าชุมชน	1. โครงการพัฒนา หนองละเลิงเค็งและ ป่าชุมชนเพื่อการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1. จัดโซนพัฒนาหนอง ละเลิงเค็ง 2. ปลูกต้นไม้รอบ หนองละเลิงเค็งและ คูแลร์กษา 3. เพิ่มศักยภาพการกัก เก็บน้ำของหนอง ละเลิงเค็ง โดยการ ขุดลอกบางส่วน 4. กำจัดพืชสวะและ รูปถายี่	1. ต้นไม้รอบหนอง ละเลิงเค็งเพิ่มมากขึ้น 80% 2. ต้นรูปถายี่และพืช สวะในหนองละเลิง เค็งลดลง 50% 3. หนองละเลิงเค็งกัก เก็บน้ำได้เพียงพอ 4. นกประจำถิ่นและนก อพยพมีมากขึ้น	ก.ย. 2548 ถึง ก.ย. 2549	
	2. โครงการ อนุรักษ์ป่าชุมชน คืนสู่ธรรมชาติอย่าง ยั่งยืน	1. จัดทำแนวเขตป่า ชุมชนเพื่อการ อนุรักษ์ห้ามบุกรุก ทำลาย 2. พัฒนาความเข้มแข็ง ของกลุ่มอนุรักษ์ป่า ชุมชนและหนอง ละเลิงเค็ง 3. เสริมสร้างศักยภาพ กลุ่มอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าชุมชน และหนองละเลิงเค็ง 4. จัดระบบเวรยาม ตรวจป่า 5. จัดกิจกรรมวัน	1. พืชสมุนไพรและ อาหารในป่ามีมาก ขึ้น 2. ป่ามีขอบเขตชัดเจน 3. มีระบบดูแลป้องกัน คนเก็บหาของป่า แบบทำลาย 4. ปัญหาไฟไหม้ป่า ลดลงและหมดไป		

		พัฒนาป่า			
--	--	----------	--	--	--

กลยุทธ์ที่ 2 : พัฒนาหนองเล็งเค็งและป่าชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งใหม่ตามมาตรฐานการท่องเที่ยว

- เป้าประสงค์**
1. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหนองเล็งเค็งและป่าชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
  2. เพื่อจัดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งใหม่ (Unseen Eco-Tourism)

มาตรการ	แผนงาน/ โครงการ	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา ลา	ผู้รับผิดชอบ
1. ปรับปรุงและพัฒนาหนองเล็งเค็งและป่าชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามมาตรฐานการท่องเที่ยว (ต่อ)	2. โครงการปรับปรุงหนองเล็งเค็งและป่าชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามมาตรฐานการท่องเที่ยว	2.1 จัดระบบบริการสาธารณะ เช่น ไฟฟ้าประปา โทรศัพท์และถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว 2.2 จัดสถานที่จอดรถ ห้องสุขา และระบบขนส่งนักท่องเที่ยว 2.3 จัดตั้งบริเวณแหล่งท่องเที่ยว 2.4 ปรับปรุงและก่อสร้างสถานบริการต่าง ๆ เช่น -ศูนย์บริหารนักท่องเที่ยว -สถานที่จำหน่ายสินค้า -สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ -สถานที่พักผ่อน 2.5 พัฒนาสถานที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ เช่น -อุทยานเรียนรู้สมุนไพร -ศูนย์ข้อมูล -อุทยานธรรม เป็นต้น 2.6 จัดระบบรักษาความสะอาดและจัดหาอุปกรณ์ เช่น -อุปกรณ์กำจัดขยะมูลฝอย (รถบรรทุกขยะ) -อุปกรณ์กำจัดสิ่งปฏิกูล 2.8 ก่อสร้างวางท่อระบายน้ำเสีย	2.1 มีถนนรอบหนองเล็งเค็ง 2.2 มีไฟฟ้าในโซนพักผ่อนของหนองเล็งเค็ง 2.3 มีสวนพักผ่อนที่สวยงามพร้อมบริการสาธารณะ 2.4 มีสะพานหรือทางเดินให้อาหารปลา 2.5 มีเส้นทางสัญจรที่เชื่อมระหว่างหนองเล็งเค็งกับป่าชุมชนพร้อมระบบขนส่งให้นักท่องเที่ยวเดินทางระหว่าง 2 แหล่งได้สะดวก 2.6 มีอุทยานเรียนรู้สมุนไพร 1 แห่ง 2.7 มีศูนย์ข้อมูล 1 แห่ง 2.8 มีอุทยานธรรม 1 แห่ง 2.9 มีรถบรรทุกขยะ 1 คัน 2.10 มีรถดูดส้วม 1 คัน 2.11 มีระบบระบายน้ำเสีย 2.12 มีสะพานให้อาหารปลาที่หนองเล็งเค็ง 1	2548 ถึง 2552	

		2.9 ก่อสร้างสะพานให้อาหารปลา	สะพาน		
--	--	------------------------------	-------	--	--

4

กลยุทธ์ที่ 3 : ส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน

- เป้าประสงค์
1. สร้างงาน สร้างอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้ชุมชนจากธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
  2. พัฒนาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ธรรมชาติของนักท่องเที่ยว
  3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

มาตรการ	แผนงาน/โครงการ	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
3. ส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3.1 โครงการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้สมุนไพรโนนชาติ 3.2 โครงการจัดตั้งศูนย์บริการประชาชน 3.3 โครงการจัดตั้งกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3.4 โครงการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำเที่ยวในชุมชน 3.5 โครงการจัดอบรมการจัดทำแผนธุรกิจชุมชนเพื่อจัดบริการท่องเที่ยว 3.6 โครงการจัดอบรมการจัดบริการโฮมสเตย์	3.1 จัดอุทยานการเรียนรู้สมุนไพรโนนชาติ 3.2 จัดตั้งศูนย์บริการประชาชน(ศูนย์ข้อมูล) 3.3 จัดการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 3.4 จัดตั้งกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3.5 จัดอบรมพัฒนาศักยภาพผู้นำเที่ยวในชุมชน 3.6 อบรมการจัดทำแผนธุรกิจชุมชนเพื่อจัดบริการท่องเที่ยว 3.7 อบรมการจัดบริการโฮมสเตย์	3.1 นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ธรรมชาติหนองละเลิงเค็งและป่าชุมชน 95% 3.2 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ 80% 3.3 ประชาชนในท้องถิ่นมีอาชีพผู้นำเที่ยวเป็นอาชีพเสริม 3.4 มีกิจกรรมการอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว 3 เรื่อง	2548 ถึง 2552	

กลยุทธ์ที่ 4 : ประชาสัมพันธ์หนองเล็งเค็งและป่าชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งใหม่ให้นักท่องเที่ยวรู้จักอย่างกว้างขวาง

เป้าประสงค์ 1. ทำให้หนองเล็งเค็งและป่าชุมชนตำบลคงเค็ง อำเภอหนองสองห้อง ใ้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

เที่ยวอย่างกว้างขวาง

2. สร้างจิตสำนึกของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

มาตรการ	แผนงาน/โครงการ	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
4. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งใหม่ใ้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง	4. โครงการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหนองเล็งเค็งและป่าชุมชนตำบลคงเค็ง อำเภอหนองสองห้อง	4.1 ประสานงานกับสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 4.2 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวประจำปี 4.3 จัดระบบข้อมูลนักท่องเที่ยวและผู้นำเที่ยว 4.4 ประสานงาน ททท.ให้จัดหนองเล็งเค็งและป่าชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดขอนแก่น 4.5 จัดทำแผ่นพับแนะนำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 4.6 จัดทำป้ายชื่อแหล่งท่องเที่ยวและป้ายบอกทิศทางแหล่งท่องเที่ยว	4.1 มีข่าวประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน 4.2 จำนวนนักท่องเที่ยวไทยเพิ่มขึ้น 80 % 4.3 นักท่องเที่ยวมาจากหลากหลายจังหวัด 4.4 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้น 50 %	2548 ถึง 2552	

กลยุทธ์ที่ 5 : ส่งเสริมธุรกิจชุมชนในท้องถิ่นให้เข้มแข็ง

- เป้าประสงค์**
1. สร้างงาน สร้างอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้ชุมชนในท้องถิ่น
  2. ผลักดันและส่งเสริมกลุ่มธุรกิจชุมชนในท้องถิ่นให้เข้มแข็งและพึ่งตนเองได้
  3. แก้ไขปัญหาความยากจนของชุมชนและทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดี

มาตรการ	แผนงาน/โครงการ	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
5. ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มธุรกิจชุมชนในท้องถิ่นให้เข้มแข็ง	5.1 โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มธุรกิจชุมชนในท้องถิ่นให้เข้มแข็ง 5.2 โครงการฝึกอาชีพให้ผู้ว่างงานในท้องถิ่น 5.3 โครงการปรับปรุงสถานที่จำหน่ายสินค้า OTOP 5.4 โครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษและเพาะเห็ดเพื่อจำหน่าย 5.5 โครงการอบรมการค้าเนินธุรกิจชุมชนและการจัดทำแผนธุรกิจ	5.1 ฝึกอาชีพและอบรมกลุ่มธุรกิจชุมชนต่าง ๆ ให้เข้มแข็ง 5.2 จัดทำบริเวณจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยว 5.3 จัดตั้งกลุ่มบริการโฮสเทล 5.5 ส่งเสริมผู้ว่างงานให้มีความทำงานจากอาชีพธุรกิจชุมชน	5.1 มีกลุ่มธุรกิจชุมชนที่เข้มแข็ง ไม่น้อยกว่า 3 ดาว 5.2 ชาวบ้านมีอาชีพเสริมในชุมชนที่หลากหลาย เช่น จัดบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจัดบริการที่พักโฮมสเตย์ ปลูกผักปลอดสารพิษ เพาะเห็ดพื้นเมืองผลิตสินค้า OTOP ที่ได้มาตรฐานระดับจังหวัดหรือระดับประเทศ 3-5 ดาว 5.3 มีกิจกรรมการอบรมเพื่อส่งเสริมธุรกิจชุมชนให้เข้มแข็ง 5 เรื่อง		

กลยุทธ์ที่ 6 : อนุรักษ์ส่งเสริมและทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น

เป้าประสงค์ 1. ปลุกจิตสำนึกเพื่อกระตุ้นกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาชนในทางทำนุบำรุง

ศาสนา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ในชุมชนอย่างยั่งยืน
3. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านสู่คนรุ่นใหม่

มาตรการ	แผนงาน/โครงการ	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
6. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริม ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาในท้องถิ่น	6.1 โครงการทอดผ้าป่าเพื่อชุมชน 6.2 โครงการจัดงานประเพณีประจำปี 6.3 โครงการจัดตั้งอุทยานธรรม 6.4 โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน	6.1 จัดทอดผ้าป่าเพื่อชุมชนและธรรมสังฆจร 6.2 จัดทอดกฐินผ้าป่าประจำปี 6.3 จัดอุทยานธรรมและการปฏิบัติธรรม 6.4 จัดพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านและโบราณวัตถุ 6.5 จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากปราชญ์ชาวบ้านสู่คนรุ่นใหม่ เช่น อบรม สัมมนา ฯลฯ	6.1 มีกิจกรรมงานประเพณีและเทศกาลต่าง ๆ ต่อเนื่องตลอดปี 6.2 คนในชุมชนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงศาสนา ฟื้นฟูและรักษา ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น 6.3 มีอุทยานธรรมในชุมชนและมีกิจกรรมการปฏิบัติธรรม 6.4 มีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน 6.5 มีปราชญ์ชาวบ้านในชุมชน 6.6 มีกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านสู่คนรุ่นใหม่	2548 ถึง 2552	

			อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
--	--	--	-----------------------	--	--

กลยุทธ์ที่ 7 : ป้องกันอุบัติเหตุและรักษาความปลอดภัยของชุมชนและนักท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ 1. สร้างความเชื่อมั่นและอุ่นใจให้ชุมชนและนักท่องเที่ยว

2. ปกป้อง คุ้มครองและจัดสวัสดิการแก่นักท่องเที่ยวให้เกิดสวัสดิภาพและความปลอดภัย

มาตรการ	แผนงาน/โครงการ	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
7. ป้องกันและรักษาความปลอดภัยของชุมชนและนักท่องเที่ยว	7.1โครงการจัดทำป้ายบอกทิศทางและเตือนภัยนักท่องเที่ยว	7.1จัดทำป้ายบอกทิศทางและเตือนภัย 7.2จัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำ	7.1มีระบบรักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินของชุมชนและนักท่องเที่ยว	2548 ถึง 2552	
	7.2โครงการซ่อมแผนป้องกันอุบัติเหตุและรักษาความปลอดภัยประจำปี	7.3จัดระบบรักษาความปลอดภัยและป้องกันอัคคีภัย 7.4จัดซ่อมแผนป้องกันอัคคีภัยและรักษาความปลอดภัยประจำปี	7.2มีระบบรักษาความปลอดภัยและป้องกันอัคคีภัย		
	7.3โครงการจัดระบบการบริการและสถานที่สำหรับการพยาบาลเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยว	7.5จัดระบบการบริการและสถานที่สำหรับการพยาบาลเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยว	7.3มีแผนและจัดซ่อมแผนป้องกันอัคคีภัยและรักษาความปลอดภัยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
	7.4โครงการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	7.6จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	7.4มีระบบการบริการและสถานที่สำหรับการพยาบาลเบื้องต้น		
			7.5นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ		

